

Lov za kamniškimi zakladi

01

Lov začnemo na območju gradu Zaprice, kjer danes domuje Medobčinski muzej Kamnik.

Grajski stolp se na tem območju omenja že v 14. stoletju, leta 1550 pa je na mestu nekdanjega stolpa **grof, čigar ime vpišite pod št. 1** postavil nov dvorec. Podoba dvorca, ki mu jo je dal iskani grof je ohranjena na Valvasorjevi grafiki.

02

Preden se spustimo po grajskem griču navzdol, na travniku opazimo skupino lesenih s slamo kritih stavb.

Bile so namenjene za shranjevanje poljščin, pridelkov, suhomesnih izdelkov in orodja. Večina jih je iz 18. stoletja in so bile v 80. letih premeščene na to lokaciji iz Tuhinjske doline.

Kako se imenujejo te male lesene stavbe?

Po klancu navzdol prečkate nezavarovani prehod čez železniško progo, in se na koncu mimo nekdanje Ideje Kamnik sprehodite po Šutni.

Mimo Sadnikarjevega muzeja, Hiše keramike, boste kmalu prišli do rojstne hiše velikega Slovenca, generala, pesnika in domoljuba.

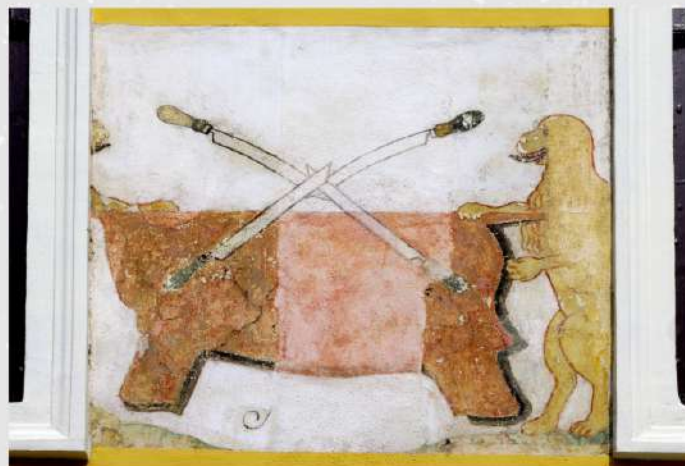
Njegovo ime vpišite v polje št. 3

04

Nasproti omenjene rojstne hiše iskane osebe, ki je v upravljanju Medobčinskega muzeja Kamnik je na fasadi hiše naslikano obrtniško znamenje.

Kateri obrtniki so ga uporabljali?

05

Kamniška župnijska cerkev na desni ima ločeno cerkveno stavbo in zvonik. Prvi župnik se omenja že leta 1207. Doživela je številne pozidave in prezidave.

Leta 1734 je bila zgrajena nova baročna cerkev, ki je opremljena z deli najbolj znanih umetnikov tistega časa (freske so delo Franca Jelovška, slike Valentina Metzingerja).

Kip katere zavetnice je v glavnem oltarju šutenske cerkve?

Če nadaljujemo pot po Šutni proti Malemu gradu srečamo na pročeljih hiš obešene tablice, ki zgovorno pričajo o slavnih Kamničanih, ki so prebivali v njih.

Hiša na Šutni 9 je nudila dom kar trem slikarjem iz rodbine Koželjev.

Zapišite njihova imena.

Koželjeve hiše se drži hiša v kateri je danes lekarna, nekoč pa je bil v njej rojen Ivan Vavpotič (1877-1943), slikar, scenograf in ilustrator.

Bil je tudi avtor prve slovenske poštne znamke.

Kako se je imenovala?

Pot nas vodi naprej proti mestu. V Samčevem predoru zavijte desno na Mali grad. Prvič je bil poseljen v mlajši kameni dobi. Arheologi pa so izkopali tudi 27. grobov iz 10.–11. stoletja. Andreško-meranski grofje so si prve grajske utrdbe postavili na Starem in Malem gradu.

Zanima nas ime prvega andeškega grofa (v listih se omenja v letih 1143 in 1147) in zadnjega, ki je narisan na sliki z ženo Agnes in otroci – risba je preris risbe iz Schlackenwerterjevega kodeksa iz leta 1451.

Ime zapišite v nemški obliki.

Med največje znamenitosti Kamnika sodi kapela na Malem gradu. Danes ohranjena dvojna kapela s kripto je nastala naenkrat konec 12. stoletja. Timpanon glavnega portala je iz 11. stoletja.

Zgornja kapela je bila namenjena pravno-arhivskim in verskim obredom plemičev, spodnja ostalim prebivalcem gradu. V kripti so častili relikvije. To je edina ohranjena dvonadstropna kapela s kripto v Sloveniji in najjužnejši primer takšne kapele v Evropi.

Kako se je imenovala najbolj znamenita prebivalka Malega gradu, katere odtis pesti je še viden na vhodnem portalu in je upodobljena v kamniškem grbu?

Iz Šutenskega predmestja, ste preko Klanca (tako se je nekoč imenoval hrib, ki je povezoval Žale in Mali grad) prišli do najstarejšega dela mesta Kamnik. Obdano je bilo z obzidjem. Najstarejše obzidje naj bi v srednjem veku potekalo po današnji vpadnici v mesto in je bilo kasneje premaknjeno proti vzhodu na območje Prečne ulice.

Kako se imenuje glavna vzhodna vpadnica v mesto?

11

Iz severa so v mesto vodila t.im. Frauentor. Arheologi so leta 2017 našli ostanke temeljev vogala hiše, katere ime iščemo.

Vogal so porušili v drugi sv. vojni. Poleg tega pa so našli severna mestna vrata in jarek, ki je obdajal srednjeveško mesto.

Kako se imenuje ta hiša?

12

Če zavijete proti zahodu, greste po Samostanski ulici do samostana in cerkve sv. Jakoba.

Friderik III. je leta 1493 dovolil ustanovitev in gradnjo samostana ob cerkvi sv. Jakoba. V mestu ni bilo bogoslužja, saj je bilo zaradi turške nevarnost in vojn nevarno obiskovati farno cerkev na Šutni izven obzidja.

Kateri meniški red je ustanovil samostan v katerem je izjemno bogata knjižnica?

Od tu pa proti cilju.

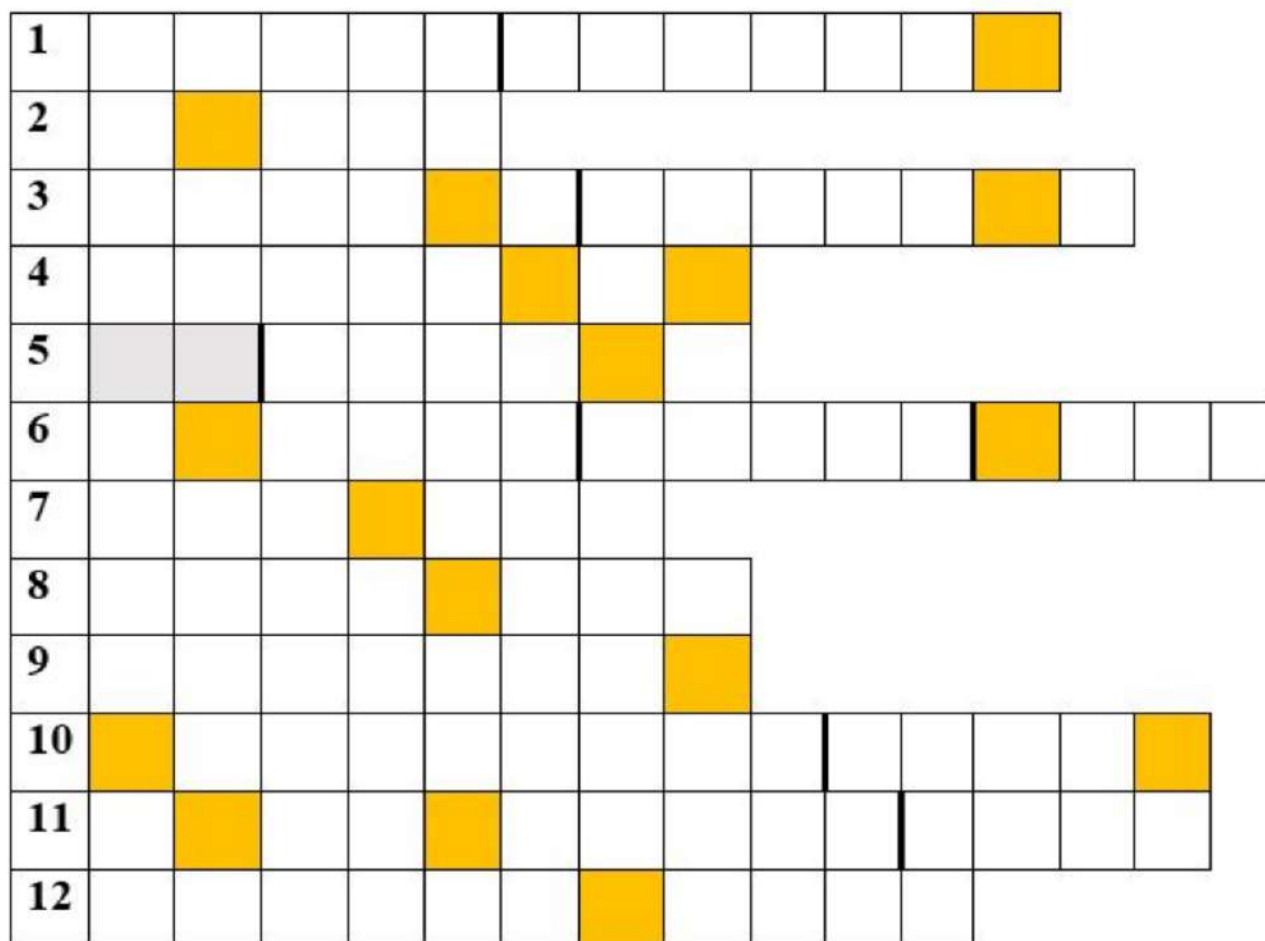
Na Glavnem trgu blizu fontane Leona Homarja se skrivajo novi zakladi.

Kam vas je pripeljala pot?

Rešitev se skriva pod črkami označenih polj.

Prenesite jih na označena mesta.

Kam vas je pripeljala pot?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

VIRI:

- 1, 2 foto Zora Torkar (arhiv MMK); 3 foto Janja Železnikar (arhiv MMK); 4, 9, 12 foto France Stele (arhiv MMK);
5. <https://www.geago.si/sl/pois/11444/cerkev-marijinega-brezmadeznega-spocetja-kamnik>
6. Kamniško-komendski biografski leksikon: <https://www.leksikon.si/Iskalnik/Crka/K>
7. Original hrani Muzaj novejše zgodovine Slovenije
8, 9 risba Tamara Korošec (arhiv MMK), 10 Valvasor (arhiv NMS); foto Gregor Gruden (arhiv MMK).

Medobčinski muzej Kamnik, Muzejska pot 3, 1241 Kamnik
Kulturna dediščina za otroke – malo za zabavo, malo zares (e-gradiva)
Idejna zasnova, vsebina in izvedba: Janja Železnikar, april 2020